

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Κλεαρέτη Δίπλα—Μαλάμου "Στὸ διάβα μου," Ποιήματα 1922. **Β. Μεσολογγίτης** "Σποραδικά," Τραγούδια 1922.

—'Η κ. Κλεαρέτη Δίπλα Μαλάμου καλλιέργησε τὸ ταλέντο της μὲ τὴ βοήθεια τοῦ «Νουμά». Γιὰ τοῦτο ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς ποίησής της εἶναι ζυγιασμένα, ἰσοροπιασμένα καὶ μετρημένα. Τὸ γλωσσικὸν τῆς ὕλη-
κὸ ταχτοποιημένο, ὅσο τὸ δυνατό πρὸς πολὺ, δίχως χοντρά λάθη γραμματικά, σὰν αὐτὰ πού μᾶς ἔχουνε συνειθίσει οἱ δημοτικιστὲς τῆς θεωρίας μονάχα καὶ τοῦ γλυκοῦ νεροῦ. 'Η λυρική της σκέψις ἄδολη καὶ λαγαρή, ἡ στιχομετρία της φροντισμένη. 'Η ποιητικὴ της διάθεσις πότε σιμῶνει τὸ δημοτικὸν τραγούδι, πότε ἀκολουθεῖ τὴν τέχνην τῆς 'Εφτανησιώτικης παραδόσεως. Τὸ βιβλίον της εἶναι ἀξιόλογο καὶ ἀξιοπρόσεχτο, τὸ παράδειγμά της ἀξιόμιμητο γιὰ ὅλους τοὺς νέους πού τὸ νόημα τῆς τέχνης δὲν τοὺς εἶναι ξένο. 'Απὸ τῆ συλλογῆς τυπώουμ' ἐδῶ, τῇ «Σαλώμῃ».

Σὰ μανιασμένους σίφοντας ὁ 'Ερωτας μὲ σπρώχνει πρὸς τὴ φωνή σου, Γιοχανάν, πού ἡ φυλακὴ τὴ διώχνει. Κι ἀπάνω ἀπὸ τῆς στέρνας σου τὸ σκέλασμα πεσμένη, στὰ μάτια νοιώθω καὶ στὸ νοῦ μιὰ ζάλη νὰ διαβαίνει.

Μιὰ ζάλη, πού τὰ λόγια μου σοῦ ρίχνει ἀψὲς στὴ στέρνα τόσο, πού θὰ σὲ κάψουνε ἀπ' τὴ κορφή ὡς τὴ φτέρνα σὰ στάλες πύρινος βροχῆς, καὶ θὰ σοῦ μάθουν πόσο, μὲ τὴ φωτιά μου σύγκομον ποθῶ νὰ σὲ φουντώσω.

Θέλω τὰ χεῖλιά σου, ποθῶ τὰ μαῦρα τὰ μαλλιά σου, νὰ λυῶσω λαχταρᾶ ὡς κερὶ στήν κατάσπρη ἀγκαλιά σου, 'Ω Γιοχανάν, λυπήσου με! ξεφρενιασμένη δούλα γιὰ σὲ ἡ Σαλώμη γίνηκε ἡ ὠραία βασιλοπούλα.

Μάταιο σοῦ λέω τὸ κήρυγμα! Τὰ λόγια σου δὲ νοιώθω ζωσμένη τὸν ἐφτάδιπλο τῆς ἁμαρτίας τὸν πόθο.

"Εἶα! καὶ θέλω ὡς νυφικὸ νὰ φέρῃς μου κανίσκι, ὅλους τοὺς πόθους τῶν καιρῶν πού παιζοῦν φλόγες κ' [ἰσχυροί]

Φουρτουνιασμένους σίφοντας ἡ Πιθυμιά μὲ βιάζει καθὼς ποτάμι ὀρητικὸ πού ἡ θάλασσα τὸ κράζει. 'Αλλοὶ κιἄλλοι σ' ὅ,τι βρεθεῖ μπροστά μου νὰ μὲ κόψῃ καὶ τρισαλλοὶ σου, Γιοχανάν, μὲ τὴν χλωμὴ τὴν ὄψη!

—'Ο συνθέτης τῆς μικροσυλλογῆς «Σποραδικά»,

ἔχει ἀκόμα τὴν παιδιώτικη ἀντίληψη τῆς ποιητικῆς τέχνης. 'Ο λυρισμὸς τοῦ ἀνάβαθος καὶ ἡ ποιητικὴ τοῦ ἔκφρασις πολλὰς φορὲς ἄτυχη. 'Αν ἔχει ἀγάπη πραγματικὴ στὰ γράμματα πρέπει νὰ μελετήσῃ τοὺς δόκιμους ποιητὰς μας, καὶ νὰ πάρει καινούριον πνευματικὸ δρόμο, ἀπ' αὐτὸν πού σήμερ' ἀκολουθεῖ.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Β. Α. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ. 'Η πάλη τῶν τάξεων καὶ αἱ σύγχρονοι διεθνεῖς κοινωνικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ τάσεις: Ἐθιμολογικὴ περίληψις ἢ καλύτερα σκιαγραφία τῶν κοινωνικῶν ἰδεῶν καὶ ρευμάτων τῆς ἐποχῆς μας πού ξετάζονται μὲ ἐπιστημονικὴ ἀμεροληψία. Φυσικὰ πρὸς πολὺ ξετάζεται ἡ Μαρξικὴ θεωρία, καὶ μᾶς λέει ὁ συγγραφεὺς πάνω σ' αὐτὴ τίς γνώμες του. 'Απὸ τὸ συμπέρασμά του, ὅπου ξετάζει τί καλὰ θάκοινηθῶσιν καὶ γενικὰ τί θὰ συμβεῖ μὲ τὴν ἐπικράτησιν τῆς Μαρξικῆς θεωρίας, φαίνεται πὺς πιστεύει, πὺς αὕτῃ ἡ ἐπικράτησις δὲν εἶναι μακριά, μὰ ὀλοένα ἐρχεται.

ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ. 'Εκλεκταὶ σελίδες. — Πρόλογος Γρηγορίου Ξενοπούλου: Πολὺ καλὴ ἐπιλογή τῶν τόσων κλάδων τοῦ ἔργου τοῦ διαλεχτοῦ λογοτέχνη μας. Περνᾷν ἀπὸ καὶ μέσα τὰ χαρακτηριστικώτερα τραγούδια, διηγήματα, παραμύθια, ὁμιλίες μὲ τὸν ἑαυτοῦ καὶ κριτικὰς μελέτες τοῦ. Θὰ θέλαμε μονάχα νὰ ρωτήσουμε, γιὰτὶ παραμύθισεν τὸ χρονολόγιμά του, τὸ χαρακτηριστικώτερον αὐτοῦ μέρος ἀπὸ τὸ ἔργο του, ἕνα εἶδος τοῦ λόγου πού, προσωρισμένον νὰ ξεχνιέται τὴν ὥρην πού διεβάζεται, αὐτὸς τὸ ὕψωσε σὲ ἀληθινὸ λογοτέχνημα.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΑΓΝΕΡ: «'Απὸ τὴν ζωὴν τῶν ζώων» δρ. 2.50 καὶ τὸ «Πράσινον βασίλειον» δρ. 2.50. 'Εκδοτικὸς Οἶκος Δ. κ. Δημητράκου. Βιβλία χρησιμώτατα καὶ τὰ δύο, καὶ ἀκόμα χρησιμώτερα, ἂν εἴτανε μεταφρασμένα στὴ δημοτικὴν.

Χ. Α. ΝΟΜΙΚΟΥ: «Τὰ χριστιανικὰ κεραμουργήματα τοῦ 'Αρμενικοῦ Πατριαρχείου 'Ιεροσολύμων». 'Αλεξάνδρεια 1922, δρ. 5. 'Ενα βιβλίον ἐπιστημονικόν, γραμμένον μὲ ζωντανὴν σκεδὸν δημοτικὴν γλῶσσαν, καλλιτεχνικὰ τυπωμένον καὶ στολισμένον μὲ τριανταεφθάραι εἰκόνες, πού ἀξίζει νὰ διαβαστεῖ.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ: 'Εκδοτικὸς Οἶκος Δ καὶ Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ. Πήραμε, ὡς τώρα ἀπ' αὕτῃ τῇ σειρά τὰ βιβλιαράκια: *Τὸ μαγικὸ ἔλλογον. 'Η πεντάμορφη. 'Η λίμνη τῶν πετραδιῶν. 'Ο κόσμος ἀνάποδα.* Στὰ παραμύθια αὐτὰ βλέπομε μιὰ σπουδαίαν καινοτομίαν. 'Ενὸς δηλ. καθιερώθηκε ἀπὸ χρόνια νὰ γράφονται τὰ παιδικὰ βιβλία στὴ Δημοτικὴν, αὐτὰ τὰ βιβλία, ἴσως ἀπὸ προσπάθειαν νὰ μὴν παραβοῦν τὸ Σύνταγμα, εἶνε γραμμένα στὴν καθαρεύουσαν, μὲ προσπάθειαν μάλιστα νὰ ξεπεράσουν τὴν καθαρεύουσαν καὶ τὴν 'Ομηρὴν καὶ τοὺς 'Αττικὸς ἀκόμα, πού λέγαντο οἱ

δύστυχοι : 'Ο Τιθωνός, τοῦ Τιθωνοῦ ἐνῶ ὁ συγγραφεὺς τῶν παραμυθιῶν θέλει : 'Ο Τιθων-ος.

ΕΙΚΟΣΙΟΧΤΩ ΠΟΙΗΜΑΤΑ, ΚΑ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ, καὶ εἰκοσιδύο τοῦ Μπωντελαίρ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ

« ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ». Βγήκε τὸ φύλλο τοῦ Μάη 1922 μ' ἓνα φωτεινὸ ἄρθρο τοῦ Γ. Γεωργιάδου : « Ἡ δημοκρατικὴ κίνησις καὶ τὸ κόμμα μας », μὲ μιὰ μελέτη τοῦ Κ. Γαποτόρ : « Τρεῖς περίοδοι τῆς σοσιαλιστικῆς ἐξέλιξης », μὲ τὴ συνέχεια τῆς ὑπέροχης μελέτης τοῦ Γ. Ζηνόβιεφ : « Ἱστορία τοῦ Ρωσικοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος », καὶ τὴ συνέχεια τοῦ « Ἱστορικοῦ ὁλισμοῦ » γραμμένου ἀπὸ τὸν Α. Σίδερη, μὲ μοναδικὴ μέθοδο καὶ ἀκρίβεια. — Τὸ περιοδικὸ τοῦτο ποὺ βγαίνει κάθε μῆνα τὸ « Ἑλλ. Σοσιαλεργατικὸ Κόμμα », εἶναι τὸ ξυνητήρι καθε νέου, ποὺ θέλει ν' ἀνεβῇ πνευματικὰ καὶ ψυχικὰ, σὲ καθαροὺς ὁρίζοντες, ἔξω ἀπὸ τὴ παλαιὰ καὶ χλιοπατημένη σφράγα τῆς ξεφτυσμένης ἀστικῆς ψευτοεπιστήμης.

ΑΓΟΣ τοῦ Ἀπριλίου : Μὲ συνεργασία τῶν κ. κ. Φουτρίδη, Καστανάκη, Μαρμέλη, Πρωτοπάτη, Κουκούλα, Βάλα, Γιαννίδη, Μπεκὲ κ.τ.λ.

ΒΩΜΟΣ, Φυλλ. 5 — 6 (25 Μαρτίου 1922) μὲ συνεργασία Σκίπη, Α. Παπαρηγοπούλου, (ἀνέκδοτο ποίημα) Κ. Παράσχου, Α. Παπαδήμα, Γ. Τσουνκαλά, Α. Πρωτοπάτη, Δ. Ποιάνη, Ν. Χρηστίδη κλπ.

ΞΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

LA REVUE CONTEMPORAINE τοῦ Ἀπριλίου. Πολιτικὰ ἄρθρα τῶν κ. κ. Antoine Petit καὶ Victor Dvoritchak, ποιήματα τῶν κ. κ. Maurice du Plessys, Riotor, Géral, Guillet, ἄρθρα τῶν κ. κ. Raynaud, Lancelin, Desmart κ. τ. λ.

Σημειώνουμε ἰδιαίτερα, πὺς ἀφιερώνει εἰδικὴ στήλη γιὰ τὴ νεοελληνικὴ λογοτεχνία, ποὺ τὴν παρακολουθεῖ ὁ κ. Ary René d'Yvermont. Δίνουμε τὴ διευθύνσή του, γιὰ τοὺς λογοτέχνες, ποὺ θὰ θέλανε νὰ στείλουν τὰ ἔργα τους σ' αὐτόν.

Mr Ary René d'Yvermont
5 Rue Servandoni 5
Paris VIème

Revue des Etudes Grecques—No 157 : Alfred Croiset : Τὸ ἀπόσπασμα τοῦ Πινδάρου, ποὺ ἀναφέρει ὁ Πλάτωνας στὸ Γοργία. — Victor Capot : 'Ο Ἀρριανὸς καὶ ὁ γῆρος τοῦ Εὐξείνου Πόντου. — A. Cuny : Τὸ ὄνομα τῶν Ἰόνων. — Anastase Orlandos : Ἡ Βυζαντινὴ ἐκκλησιὰ τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων στὸ Λιοντάρι. — Πατυρολογικὸ δελτίο.

Le Monde Nouveau τῆς 15 Ἀπριλίου : Πλατεία μελετῆ τοῦ κ. Henri Martineau, γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Πιέρ Μπενοά. Τραγοῦδια τοῦ Ἐντμόν Ρασέ, κοινωνικὲς μελέτες γιὰ τὸ Συνταγματικὸ στὴν Ὀλλανδία, τὴ Ρωσικὴ δημοκρατία. Δεκαεπτάμερη Ἐπιθεώρηση.

La Revue Critique des Idées livres τοῦ Ἀπριλίου : Πολιτικὸ ἄρθρο τοῦ Λουὶ Τομάς, μελέτῃ τοῦ Jean Longuet γιὰ τὸν Pierre de Nolhac. Τραγοῦδια τῶν Albert

Erlande καὶ Pierre Rossilion Πολιτικὴ καὶ Λογοτεχνικὴ Ἐπιθεώρηση.

— Mercure de France τῆς 15 Ἀπριλίου. — Gabriel Brunet : Γιὰ τὴν κριτικὴ. — Jean Ajalbert γράμματα, μιὰ νουβέλλα τοῦ κ. Βαντελμπόργκ, ποιήματα τοῦ κ. Τουνὺ Λερός, συνέχεια τοῦ ρομάντζου τοῦ κ. Ντυμπυζαντού, δεκαπεντάμερη Ἐπιθεώρηση κ.τ.λ.

I. Europa Orientale τῆς 15 τοῦ Μάρτη. Nino Cortese : Ἡ Βλαχία στὴν ἐποχὴ τῆς ἡγεμονίας τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντη. — Amedeo Giannine : Ἡ ἀνόρθωσις τῆς Τσεχοσλοβακίας. — Πολιτικὴ Ἐπιθεώρηση τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης κ.τ.λ.

Γράφετε σύντομα καὶ καθαρογραμμένα γράμματα.

Ὅποιος φίλος τοῦ « Νουμά » ἔχει πάρει ἀπὸ τὸ γραφεῖο τὸ « Νουμά » τοῦ 1912 καὶ ντρέπεται νὰ μᾶς τὸν φέρει, μπορεῖ νὰ τὸν στείλει μ' ἓνα παιδί στὸ Βιβλιοπωλεῖο Γανιάρη (Σοφοκλέους 3) καὶ θὰ τὸν εὐγνωμονοῦμε.

Κυρ. Δαν. Καλὰ καὶ θὰ δημοσιευτοῦνε. κ. Γιαν. Χ. Κα. ἔχει μέσα σου ἀξιόλογο ποιητικὸ αἶσθημα ποὺ ὅμως δυσκολεύεται νὰ ἐκδηλωθεῖ στὸ στίχο. Τὴν ἴδια δυσκολία βλέπουμε καὶ στὴ μετάφρασή σου. Ἄ θές ξαναδοῦλεψέ τὴν προπάντων διόρθωσε τοὺς στίχους

Ἔλα διόβασ' μου τραγοῦδι...

Διάβασ' ποίημα ποὺ πηγάζει.

καὶ κάτι ἄλλα τέτοια καὶ ξαναστείλε τὴν, μᾶλλον πρωτότυπα δικά σου. κ. Διαν. Δαν. δημοσιεύουμε τὸ τραγουδάκι σου ποὺ μᾶς ἄρεσε πολὺ. Τὸ πεζοτραγοῦδο ὄχι καὶ τόσο καλὸ. κ. Ζησ. Πικ. Ἄν ἔγραφες πρὶν δεμένα τὰ νοήματα καὶ μᾶς τάδινες σὲ λιγώτερος στίχους ποὺ νὰ μὴν προδίνανε ἐπί δρασις Κρυστάλλη ἢ ὁποιοῦ ἄλλου, θάτανε πολὺ καλύτερα τὰ τραγοῦδια σου. Ὅσο γιὰ τοὺς ποιητὲς ποὺ ἀπαρλείφθηκαν ἀπὸ τὴν Ἀνθολογία, γιὰ τὸν ἓνα, εἶδες, γράψαμε. Ὁ ἄλλος δὲν εἶναι ποιητὴς, εἶναι βουνό. κ. Α. Παπαγ. Ὅχι καὶ τόσο καλὸ. κ. Περ. Βανχ. ὑπερβολικὰ μᾶς ἄρεσε τὸ τραγουδάκι σου, ἐχτὸς ἀπὸ τὴν πρώτη στροφὴ ποῦναι κάπως νερούλη. Καὶ δὺο στιχουργικὲς παρατήρησεις. Τὸ πλῆξῃ δὲν κάνει ρίμα μὲ τὸ Φλίξη. Ἐπειτα τὸ τραγοῦδι σου εἶναι γραμμένο σὲ 11 σύλλαβους παροξύτονους (μὲ 11 συλ.) καὶ ὀξύτονους (μὲ 10 συλ.) Ὁ στίχος ὅμως

Ὡ καταχτήτρα καὶ δοξέτρα τῆς καρδιάς

εἶναι δεκατρισύλλαβος ὀξύτονος καὶ μόνο ἂν τοῦ κόψεις δὺο συλλαβὲς χωρεῖ στὸ τραγοῦδι σου. Ὅπως καὶ νᾶναι ξαναδοῦλεψέ το ἢ στείλε μας ἄλλα. κ. Γ. Χονδρ. καλοῦνται μὰ ἐκεῖνα τὰ αἰμόβορα τελώνια ποὺ σοῦ σπαράζουν μὲ ἀπόνια τὴ χαρὰ, δὲ μᾶς πολυαρέσανε. Ἐπειτα ὁ στίχος

στὸ πρῶτο μὲ ρίχνει τῆς ἄλλης

γιὰ ἐντεκασύλλαβος εἶναι πολὺ ἄσχημα τονισμένος. Ἡ μετάφρασή σου τοῦ Hugo θὰ δημοσιευτεῖ. κ. Κλ. Δαν. θὰ δημοσιευτεῖ κ. Σ. Φ. πολὺ καλὸ καὶ θὰ δημοσιευτεῖ.